

## **Varhaiskasvatus (tulosalue)**

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

### **Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka (Varhaiskasvatuslaki 1§). Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatuslakiin, valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH2022), Parikkalan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä, ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Tulosalueeseen kuuluvat lakisääteinen lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki.

## **Päiväkotihoido (tulosityksikkö)**

### **Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Kunnilla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta kaikille alle kouluikäisille lapsille.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota perheille laadukkaat, lapsen tarpeista lähtevät riittävät palvelut, joissa kasvu- ja oppimisympäristö tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen henkilöstö tukee lapsen kasvua ja kehitystä yhdessä vanhempien kanssa vanhemmuutta kunnioittaen.

Varhaiskasvatuksen toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan lapsilähtöisesti ja monipuolisia työtapoja käyttäen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tavoitteena on lapsen oppimisen ilo. Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan kokopäivä pedagogiikkana ja pääasiassa pedagogisissa pienryhmissä. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on, että jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Toiminnan porrastamisella mahdollistetaan pienryhmien joustava toiminta sekä tilojen ja lähiympäristöjen monipuolinen käyttö.

Varhaiskasvatusta on järjestetty vuonna 2024 päiväkotitilat Satakielessä ja päiväkotitilat Kuperkeikassa. Viskaritoimintaa on järjestetty päiväkotitilat Satakielessä ja Saaren koululla. Viskariaika, klo 9-13, on ilmaista perheille. Esiopetusta on järjestetty Saaren koulun tiloissa ja päiväkotitilat Satakielessä väliaikaisissa tiloissa Pietarinkuja 2.

### **Toiminnan painopistealueet 2024–2026**

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka. Työntekijöistä on muodostettu tiimit painopistealueittain. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti noin kerran kuukaudessa ja jakavat tietoa ja ajatuksia muulle työyhteisölle.

Liikkuvan varhaiskasvatuksen liikuntatiimi on suunnitellut erilaisia liikuntatapahtumia sekä päivittänyt liikunnan vuosikellon. Vuoden aikana on korostettu arjen tilanteissa

tapahtuvaa liikuntaa sekä sisällä että ulkona, liikuttu ohjatusti salivuoroilla sekä erilaisia liikunnallisia teemaviikkoja hyödyntäen Eklun (Etelä-Karjalan liikunta ja urheilu) tarjoamien materiaalien pohjalta mm. Jekku-Jänö, Arkiseikkailu ja Eräviikko.

Leikkipedagogiikka ja leikkiympäristö-koulutus (Hannelandia) oli henkilöstöllä helmikuussa 2024. Koulutuksen myötä varhaiskasvatukseen leikkiympäristöihin/pedagogiikkaan on kiinnitetty enemmän huomiota ja muokattu niitä lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Positiivinen pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa aikuisten tärkeä tehtävä on huomioida lapsen henkilökohtaisia vahvuuksia, saada lapsi itsekkin näkemään ne sekä uskomaan omiin hyviin puoliinsa. Varhaiskasvatuksessa korostuu jokaisen lapsen arvostava kohtaaminen (kiitä, kehu, kannusta), vaikeuksissa auttaminen ja ennen kaikkea hyvän huomaaminen. Erilaisista vuorovaikutustilanteista keskustellaan lapsiryhmän kanssa, niin että lapset voivat tukea ja kannustaa toisiaan. Jokainen tiimi käyttää positiivisen pedagogiikan menetelmiä lapsiryhmän mukaan.

Kodin ja varhaiskasvatuksen tiedonvälitykseen sekä lapsen pedagogisten asiakirjojen tallentamiseen ja toiminnan arvioimiseen käytämme Daisy-ohjelmaa.

Työntekijät ovat osallistuneet vuoden aikana erilaisiin koulutuksiin sekä itsenäisesti että tiimeittäin. Kaksi työntekijää on päivittänyt osaamistaan oppisopimuskoulutuksella. 14.3.2024 Valtakunnallisena varhaiskasvatuspäivänä kutsuimme päättäjiä tutustumaan päiväkotia Satakieleen ja Parikkalan varhaiskasvatukseen. Myös OAJ:n järjestämään sivistyksen avoimiin oviin osallistuimme 7.10.2024 päättäjille avoimin ovin. Kunnan kesätyöntekijöitä meillä oli kaksi. Ryhmissä on syyslukukauden aluksi pidetty perheiden illat, vietetty kevät- ja joulujuhlat ja huomioidaan tärkeät juhlapäivät.

## **Esiopetus (tulosityksikkö)**

### **Toiminta-ajatus ja tehtävät**

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Kunta on perusopetuslain nojalla velvollinen järjestämään esiopetusta alueella asuville lapsille. Lapsen on osallistuttava oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Perusopetuslain mukainen esiopetus on osallistujille maksutonta. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Laissa säädetään ryhmäkoosta sekä henkilöstömitoituksesta.

Esiopetusta toteutetaan sekä valtakunnallisen että paikallisen esiopetussuunnitelman mukaisesti. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lasten oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

### **Toiminnan painopistealueet 2024–2026**

Esiopetuksessa on samat painopistealueet kuin varhaiskasvatuksessa.

Kodin ja esiopetuksen tiedonvälitykseen sekä esioppilaan pedagogisten asiakirjojen tallentamiseen ja toiminnan arvioimiseen käytämme Daisy-ohjelmaa.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi toukokuussa 2024.

## Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikataulu	Kokonaisbudjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutumisen
Erityisavustus varhaiskasvatukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen 2022 - 2024 (4144)	OKM, Koronapandemian vaikutusten lieventäminen varhaiskasvatuksessa.	26.10.2022 - 31.7.2024	21 053 €	1 053 € 5 %	toteutui
Valtionavustus kaksivuotiseen esiopetuksen kokeiluun. (4146)	OKM, kaksivuotisen esiopetuksen järjestäminen Parikkalan kunnassa	1.1.2021 - 31.5.2024	70 000 €	0 %	toteutui

## Varhaiskasvatus -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Mahdollistamme monipuolisen yritystoiminnan.	Varhaiskasvatuksen vierailut alueen yrityksissä.	2024	Varhaiskasvatuksen tutustumiskäyntien määrä
	Huolehdimme kestävästä taloudesta.	Talousarvion seuranta ja talouden tasapaino.	2024	Sopeuttamisohjelma
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä.	Liikunnan vuosikellon seuraaminen	2024	
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista.	Tarjoamme henkilöstölle lisäkoulutusmahdollisuuksia ja kehitämme viestintää.	2024	Täydennyskoulutuksen määrä Henkilöstökysely Toteutuneet koulutukset koulutussuunnitelman mukaisesti Toteutuneet palautekeskustelut
Palveluista hyvinvointia	Kehitämme palveluita ja luomme uusia toimintatapoja	Olemme veto- ja pitovoimainen työnantaja ja vahvistamme positiivista mielikuvaa kunnasta		Onnistuneet rekrytoinnit vaihtuvuus vähäinen
	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Ammattitaitoiset työntekijämme takaavat laadukkaan varhaiskasvatuksen	2024	Palautekyselyt Toiminnanarviointi Sähköinen asiakastytytyväisyyskysely perheille syksyllä 2024

### Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	Tot-%
Hoitopaikat kpl	130	121	124	+3	+2,48 %
Läsnäolopäivät kpl	18 921	21 000	18 765	-2 235	-10,54 %
Lapsia hoidossa 31.12.	110	130	107	-23	-17,69
- joista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia % *)	4,27	7	5,61	-1,39	+19,86 %
Menot €/ läsnäolopäivä **)	104,14	116,21	86,58	+ 29,62	+25,49
Käyttöaste päiväkodit, %	62,31	75	75	0	0
Lasten kotihoidontuki, lapsia	21	40	20	-20	-50 %

\*) erityisen tuen tarve: lastensuojelun tarve, vamma tai pitkäaikainen sairaus, kielellinen kehitys ja kommunikaatio, tarkkaavaisuus, kognitiivinen alue, tunne-elämä tai sosiaalinen kasvu

\*\*) luku sisältää myös lasten kotihoidontuen ja lasten kotihoidontuen kuntalisän menot (kuntalisä 1.3.2012 alk.)

### Talous

	TP 2023	TA 2024	TA- muutos	Muutettu TA 2024	TP 2024	Tot%
Toimintatuotot	254 207	116 000	0	116 000	145 749	125,6
Toimintakulut	-2 224 664	-2 346 899	0	-2 346 899	-2 097 266	89,4
Toimintakate	-1 970 457	-2 230 899	0	-2 230 899	-1 951 517	87,5

Varhaiskasvatuksessa toimintatuotot ovat arvioitua suuremmat 29 749 € ja tilinpäätöstulos on ylijäämäinen, kun menot alittuivat 279 382 €.